

ЖЕЖЕЛІВСЬКЕ РОДОВИЩЕ ГРАНІТУ — поклади граніту в західній (Волино-Подільській) частині *Українського щита*. Розташ. на пд.-сх. околиці с. Жежелів Козятин. р-ну Вінн. обл., за 12 км від м. Бердичів Житомир. обл. та за 3 км від залізнич. ст. Бродецьке (Козятин. р-н). Експлуатується від 1910, детал. розвідку здійснено 1959 та 1974. Пов'язане з бердичів. комплексом докембрій. (нижньопротерозой.) кристаліч. порід — гранітів, пегматоїд. гранітів, гранодіоритів, мігматитів. Граніти виходять на поверхню двома куполами, потуж. пухкого антропоген. покриву (піски, суглинки) у спорадич. улоговинах не перевищує 2 м, скел. розкрити (верхня вивітріла частина покладу) — 11 м. Потуж. розвіданої продуктив. товщі 15–20 м, баланс. запаси за категоріями А + В 4,1 млн м³. Граніт родовища темносірий, із слабким рожевим відтінком (завдяки вмісту зерен гранату), середньо- та крупнозернистий, зазвичай рівномірностернистий, рідше порфіроподібний з крупними виділеннями польових шпатів і темноколір. мінералів. Місцями спостерігаються скупчення зерен гранату та ксеноліти кристаліч. сланців і біотит. гнейсів, що надають породі характер. плямистого, рідше

смугастого рисунку. Мінерал. склад (%): плагіоклаз (35), кварц (23), мікроклін (20), біотит (15), гранат (до 5). Фіз.-мех. властивості: об'ємна маса 2570–2740 кг/м³, пористість 0,4–1,1 %, водопоглинання 0,2–0,4 %, міцність на стискання (у сухому стані) 130–210 МПа, міцність на розтягування при згинанні 21 МПа, стираність 0,26–0,33 г/см². Граніти Ж. р. г. легко обробляються, добре сприймають полірування. Регуляр. характер тріщинуватості масиву (вертикал. та горизонтал.) дозволяє видобувати блоки правил. форми об'ємом у кілька кубіч. метрів (серед. розмір — 3 м³). Родовище розробляють трьома кар'єрами, спеціалізація одного з яких — виробництво блоків і плит, двох ін. — щебеню. Вихід готових блоків складає 20 % гірн. маси, відходи переробляють на бут і щебінь. 2009 річна потуж. виробництва блоків гранітних становила 800 м³, плит, архіт.-буд. деталей та ін. виробів — 4200 м², щебеню — 450 000 м³. Граніти Ж. р. г. на міжнар. ринку відомі під назвою «Сірий кардинал». Їх використано для виготовлення стилобату пам'ятника Т. Шевченку в Москві, зведення монумента військ. слави на Сапун-горі в Севастополі, облицювання архіт. споруд Красної площі Москви та ін.

Рекомендована література

1. Солонинко І. С., Даниленко А. Н., Львова Т. В. и др. Облицовочные камни Украинской ССР. К., 1976;
2. Гурський Д. С., Єсипчук К. Ю., Калінін В. І. та ін. Металічні і неметалічні корисні копалини України. Т. 2. К.; Л., 2006.

В. М. Палій

Бібліографічний опис:

Жежелівське родовище граніту / В. М. Палій // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-18971>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).